

ETNOGRAFSKI MUZEJ SPLIT

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2020. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.3. Darovanje

Zbirke Etnografskog muzeja Split brojnije su za 23 novonabavljena predmeta. Svi predmeti su darovani Muzeju.

2. ZAŠTITA

Preparatorska radionica za tekstil

Volga Lopusinsky-Zoković, viša preparatorica

Preventivna zaštita, konzervacija, restauracija:

- tijekom godine nastavljeno je sustavno zaleđivanje grupa tekstilnih predmeta iz *Zbirke nošnji dalmatinskoga zaleđa* u zamrzivaču smještenom u prostorima depoa (preventiva u sprječavanju ugroze vunениh predmeta od moljaca i ostalih insekata); po zamrzavanju na nekoliko tjedana, poželjno i mjeseci, predmeti se ostavljaju više dana na sobnoj temperaturi, nakon čega ih se ponovno pohranjuje u kutije, odnosno na police; prilikom višekratnog i redovitog obilaženja depoa obavljena je provjera stanja zaleđivanih predmeta, njihova pohrana te zaleđivanje novih predmeta (V. Lopusinsky Zoković, I. Jakšić, I. Vuković, V. Ribarović);
- završeni konzervatorski radovi na zalistavcu (inv. br. XV/16), Murter; napravljena odgovarajuća podloga za pohranu i spremljen na svoje mjesto u depou; izrađena dokumentacija o izvršenim radovima;
- izrada pisane dokumentacije o izvršenim konzervatorskim radovima na suknji inv. broja XV/1864, Kaštela;
- na odgovarajuće načine oprano je 20-ak raznovrsnih pamučnih predmeta (dio je posoblja iz postava Muzeja, a ostatak tek inventirani predmeti), osušeno na zraku, izglačano, postavljene inventarne oznake i pohranjeno ili ponovno izloženo u postav;
- ženski komplet splitske nošnje, Focosi, (inv. br. 630:SLT;4217) iz Zbirke rekonstruiranih nošnji, u cijelosti je pripremljen za izložbu *110 bisera Etnografskog muzeja Split* – njegovih 6

raznovrsnih dijelova oprano je ili mehanički očišćeno, izglacano ili osvježeno uz pomoć pare, te su izloženi kao cjelina na lutki;

- izvršeni restauratorsko-konzervatorski zahvati na muškom tradicijskom prsluku iz Bosne (inv. br. V/7180) iz Zbirke tekstila iz Bosne i Hercegovine, a zbog izlaganja na izložbi *110 bisera Etnografskog muzeja Split*: prikupljanje podataka o prsluku iz baze M++, detaljan pregled predmeta i opis zatečenog stanja, utvrđivanje potrebnih preparatorskih i restauratorsko-konzervatorskih zahvata, detaljno fotografranje u svim fazama rada, mehaničko čišćenje pazeći na oštećenja, mjerenje i skiciranje prsluka, odvajanje podstave od glavne tkanine, odvajanje svih svilenih dijelova, pranje pamučne podstave i svilenih dijelova na odgovarajuće načine, sušenje, odabir materijala za podstavljanje oštećenih dijelova, sanacija oštećenja, konsolidiranje prsluka u cjelinu; izložen ja kao samostalni predmet, a nakon izložbe očišćen i pohranjen;

- u tijeku su konzervatorski radovi na fjoku 630:SLT;1575, Kaštela iz Zbirke jadranskih nošnji: opis zatečenog stanja, utvrđivanje oštećenja, odabir materijala za sanaciju, fotografiranje u različitim fazama rada, odvajanje dijelova, saniranje gornjeg dijela fjoka i jednog kraka, drugi krak je u radu.

Ostalo

- uoči Noći muzeja obilazak postava Muzeja (s kolegicama I. Jakšić, I. Vuković i V. Ribarović) te detaljno pregledavanje eksponata, njihovo čišćenje i ponovno namještanje nošnji i predmeta izloženih izvan vitrina;

Vana Ribarović, pripravnica (zamjena za višu preparatoricu Lidiju Labrović-Mataić)

Konzervatorsko-restauratorski radovi:

Marame inv. broja V/5556 i V/5601

- izrada dokumentacije (foto dokumentacija, grafička dokumentacija i pisana dokumentacija) u kojoj je zabilježeno stanje predmeta prije izvedenih zahvata, konzervatorsko-restauratorski radovi i stanje po završetku radova
- mehaničko čišćenje predmeta, mokro čišćenje predmeta, konsolidacija i podlaganje predmeta
- izrada konstrukcije za pohranu predmeta u depoKapa čepelica inventarnog broja XV/2745
- izrada dokumentacije (foto dokumentacija, grafička dokumentacija i pisana dokumentacija) u kojoj je zabilježeno stanje predmeta prije izvedenih zahvata, konzervatorsko-restauratorski radovi i stanje po završetku radova
- izvedene preliminarne analize veza u tkanju i test na postojanost boja

- mehaničko čišćenje, dekompozicija, mokro čišćenje, bojenje tkanine za podstavljanje, podlaganje i konsolidacija, reintegracija predmeta
- izrada konstrukcije za pohranu predmeta u depou

Počelica i pet ukrasnih igala inv. oznaka III/2715, III/4387, III/4386/1, III/4386/2, III/4386/3, III/4386/4

- čišćenje srebra kemijskim putem

Jaketa V/8120

- izrada dokumentacije (foto dokumentacija, grafička dokumentacija i pisana dokumentacija) u kojoj je zabilježeno stanje predmeta prije izvedenih zahvata, konzervatorsko-restauratorski radovi i stanje po završetku radova
- mehaničko čišćenje, ponovno spajanje pokidanih strukturnih šavova na predmetu, spajanje predmeta u cjelinu
- pohrana predmeta u depou na adekvatan način

Kurtin inv. broja 630:SLT;2627

- izrada dokumentacije (foto dokumentacija, grafička dokumentacija i pisana dokumentacija) u kojoj je zabilježeno stanje predmeta prije izvedenih zahvata, konzervatorsko-restauratorski radovi i stanje po završetku radova

Ostalo

- detaljan pregled muzejskih eksponata uoči manifestacije „Noć muzeja“, te po potrebi čišćenje i ponovno namještanje izloženih predmeta

Restauratorska radionica za drvo i metal

Jerko Matoš, restaurator

U razdoblju za 2020. godinu restauratorska radionica za drvo i metal je obrađivala predmete iz zbirke kustosa Branke Vojnović Traživuk i Silvija Braice i Ide Jakšić.

U 2020. godini u radionici su obrađeni sljedeći predmeti: drveni stolić 630:SLT;8085, drvena skulptura 630:SLT;1141, jatagani 630:SLT;207, 204, jatagani s koricom 630:SLT;159, 229, gusle 630:SLT;1633, lula VII/95, opanak 630:SLT;37.

Pod obradom predmeta smatra se dokumentiranje zatečenog predmeta, čišćenje predmeta od raznih površinskih nečistoća, tretiranje predmeta kemijskim sredstvima u svrhu uklanjanja crvotočine, rekonstrukcija dijelova predmeta reverzibilnim sredstvima, izrada novih dijelova, zaštita predmeta te deponiranje istog. Predmeti su obrađivani u skladu sa planom rada prilagođenim trenutačnoj situaciji sa Covid-19. Neki planirani predmeti nisu obrađeni zbog

nemogućnosti nabavke materijala također zbog utjecaja Covid-19 na dobavljače materijala i transport istog.

Odlazak na teren sa kustosima, postavljanje i skidanje gostujućih izložbi.

Postavljanje, skidanje i skladištenje predmeta na izložbama u organizaciji Muzeja.

Izrada i popravak raznih neinventarnih predmeta, materijala i sl. iz tekućih poslova muzeja.

Fotografiranje raznih predmeta za potrebe kustosa kao i odlasak sa kustosima u depo radi popravaka, premještanja i skladištenja predmeta.

Ostali tekući poslovi iz svakodnevnog rada Muzeja.

Sandro Vimer, viši restaurator

U 2020. godini u radionici je izvršena restauracija ovih predmeta: mjedeni jatagan 630:SLT;197, mjedeni jatagan s koricom 630:SLT;199,199a, srebrni jatagan 630:SLT;150, srebrni jatagani s koricom 630:SLT;156, 156a, 630:SLT;155,155a, 630:SLT;157,157a.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

U inventarnu knjigu muzejskih predmeta ukupno su inventirana 302 predmeta, od čega se 366 odnosi na stari fundus. Isti su inventirani u bazi podataka M++. Inventarna knjiga ukupno broji 8269 inventarnih brojeva.

3.3. Fototeka

Fond je povećan fotografijama snimljenim na terenskim istraživanjima na nekoliko lokaliteta, a povezano s radom na budućem stalnom postavu Muzeja (I. Vuković, V. Premuž Đipalo)

Snimanje otvorenja i postava izložbi Muzeja otvorenih u prethodnoj godini, kao i važnijih događanja u ustanovi (J. Matoš)

3.9. Ostalo

Sekundarna dokumentacija

Obrada u bazi podataka S++:

Iva Meštrović, viša knjižničarka

Fond Izdavačka djelatnost

Po dovršetku unosa podataka za 328 jedinica, koje su zastupljene u kataloškom dijelu publikacije *Izdavačka djelatnost Etnografskog muzeja Split kroz 110 godina djelovanja*,

napravljen je izbor najreprezentativnije građe za potrebe snimanja/skeniranja i objavljivanja u istoimenoj publikaciji. Predana je fotografu Branku Braliću na snimanje i obradu. U katalogu izložbe ukupno je objavljeno 116 fotografija odabranih jedinica (pojedinačnih ili skupnih).

Vedrana Premuž Đipalo, viša muzejska pedagoginja

Fond Edukativna djelatnost

Priprema za unos podataka za fond sekundarne dokumentacije – pedagoške aktivnosti.

Fond Filmoteka

Fond je bogatiji za nekoliko kratkih filmova snimljenih prilikom odlaska na terene I. Vuković i V. Premuž Đipalo povezano sa radom na novom stalnom postavu Muzeja

Prilikom otvorenja izložbe *Izdavačka djelatnost Etnografskog muzeja Split kroz 110 godina djelovanja* snimljen je kratki film; isti je objavljen na Facebook stranici muzeja i YouTube kanalu; dostupno na: <https://youtu.be/Ndf2woR85QU> (J. Matoš)

4. KNJIŽNICA

Meštrović Iva, viša knjižničarka

4.4. Službe i usluge za korisnike

Usluge knjižnice koristili su stručni djelatnici Muzeja, kao i 10 vanjskih korisnika. Od ukupno 270 jedinica knjižnične građe, njih 230 je koristilo matično osoblje, dok ih je 40 posuđeno vanjskim korisnicima. Ukupno je obavljeno je 10 tematskih pretraživanja knjižničnog fonda, od čega 5 opsežnijih.

4.5. Ostalo

- vođenje skladišta vlastitih izdanja (dostava istih na prodajni pult recepcije Muzeja ili priprema za vanjsku prodaju)
- slanje i evidencija poklona i razmjene Muzejskih izdanja sa partnerima u razmjeni te poklanjanje istih autorima i drugim suradnicima Muzeja
- sastavljeno Izvješće o radu EMS za 2019. godinu za Upravno vijeće Muzeja i Službu za kulturu Grada Split
- sastavljeno Izvješće o radu EMS za 2019. godinu za elektroničko izdanje MDC-a
Izvješća hrvatskih muzeja

- u Sustavu jedinstvenog elektroničkog prikupljanja statističkih podataka o poslovanju knjižnica pripremili Izvještaj knjižnica za 2019. Godinu
- Povjereniku za informiranje u Zagrebu dostavljeno online Izvješće o provedbi zakona o pravu na pristup informacijama za 2019. Godinu
- ažuriranje podataka u online korisničkoj aplikaciji MDC-a OREG (Online Registar muzeja, galerija i zbirki u Hrvatskoj) dodjeljivanje i evidencija ISBN brojeva i traženje CIP zapisa u Sveučilišnoj knjižnici u Splitu za nove naslove u izdanju Muzeja
- održavanje mrežnih stranica Muzeja

5. STALNI POSTAV

5.1. Novi stalni postav

Vedrana Premuž Đipalo, viša muzejska pedagoginja

Ivana Vuković, viša kustosica

Tijekom 2020. godine naglasak je stavljen na multimedijски dio stalnog postava, odnosno izradu dokumentarnih filmova kraće forme kojima se interpretiraju određene teme.

U prošloj su godini izvršeni pripremni radovi (detaljnije upoznavanje s tematikom kroz stručnu i znanstvenu literaturu) i cjelokupni produkcijski poslovi (pronalazak kazivača i lokaliteta, određivanje vremena i uvjeta snimanja, izrada sinopsisa i scenarija filmova, snimanje i montaža snimljenog materijala) o sljedećim tematskim jedinicama:

- snimanje *mačkara* u okolici sela Otok za cjelinu o godišnjim običajima
- snimanje u Zagvozdu – provoditelj narodne medicine Ivica Brnas koji se bavi tehnikom namještanja kostiju
- snimanje u Aržanu s Hrvojem Botom iz Permakulture – naglasak na vezi permakulture i tradicijskih načina iskorištavanja zemlje za temu stalnog postava o tradicijskoj ishrani
- snimanje u Jelsi na otoku Hvaru – o iseljeništvu u sklopu interpretacije teme o tradicijskom vinogradarstvu (supružnici Gordana i Jakša Radonić)
- snimanje intervjua petorice *piciginaša* za cjelinu pod nazivom *Čovjek i grad*
- snimanje procesa održavanja odjeće za interpretaciju cjeline o tradicijskom odijevanju
- snimanje (polu)industrijskog načina pečenja kruha – u pekari Milaković na Blatinama za cjelinu pod nazivom *Čovjek i zemlja*
- snimanje intervjua sa Sanjinom Dumanićem, umirovljenim kapetanom i predsjednikom Udruge pomorskih kapetana – za cjelinu *Čovjek i more*

- snimanje u Splitu – pripremanje tradicijskih jela kuharice Jolande Vitaljić za potrebe interpretacije cjeline o tradicijskoj prehrani Dalmacije

Sve materijale pripremile su djelatnice Muzeja V. Premuž Đipalo i I. Vuković, a njihova izvedba nastala je u suradnji s Milanom Latkovićem i Ratkom Ilijićem iz Kreativne agencije d.o.o.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Stručno su obrađeni svi inventirani predmeti.

Kataloška obrada predmeta u bazi podataka M++:

dr. B. Vojnović Traživuk, muzejska savjetnica

Upis, fotografiranje i pohrana 267 predmeta raspoređenih u ove zbirke:

Likovna zbirka 264 (razglednice stari fundus/sekundarna građa)

Zbirka tradicijskog rukotvorstva 2 (kukica 630:SLT;8238, drvena žlica 630:SLT;8237 (stari fundus)

Zbirka kućnog inventara 1 (daska za pranje robe 630:SLT;8239)

Povrat svih 35 predmeta koji su bili duže vrijeme posuđeni tvrtki Stella Croatica u Klisu, pojedinačno upisivanje kretanja predmeta u bazi M++.

Povrat 15 predmeta s izložbe *110 bisera Etnografskog Muzeja Split* uz računalno upisivanje podatka o izlaganju u bazi M++ za svaki predmet pojedinačno.

Sanja Ivančić, muzejska savjetnica

Zbirka jadranskih nošnji

Obrađena su 2 novonabavljena predmeta unutar zbirke: sako 630:SLT;8240 i kravata 630:SLT;8241.

Zbirka čipki

Obrađeno je 6 novonabavljenih predmeta: 630:SLT;8245-8250.

Zbirka posoblja

Obrađeno je 5 predmeta unutar zbirke: 630:SLT;8262, 8263, 8264, 8265/1, 8265/2.

Ida Jakšić, muzejska savjetnica

Zbirka nošnji dalmatinskoga zaleđa

Nastavak rada na unaprjeđenju baze podataka M++ i to prvenstveno unošenjem nadređenog pojma u rubrici „Nadzor nazivlja“ svim osnovnim pojmovima, kako bi se uneseni podaci ujednačili te upotreba programskog rješenja M++ učinila operativnijom i efikasnijom.

Maja Alujević, viša kustosica

Zbirka nošnji Slavonije i Baranje

Obrađena su 3 novonabavljena predmeta: prekrivači (*ponjave*) 630:SLT; 7626, 630:SLT;8244 i kožni prsluk postavljen krznom 630:SLT;8243.

Zbirka nošnji središnje Hrvatske

Zbirka je uvećana za jedan predmet – pregaču posavskog tipa 630:SLT;8242

Zbirka nošnji Makedonije i Kosova

Izdvojen je neinventirani predmet *počelica*, kapica, koju je kolegica Dinka Alaupović Gjeldum detektirala kao hercegovačku kapu te je predmet prebačen u *Zbirku tekstilnih predmeta BiH*.

Upis u M++ (rubrika povijest – izložbe) svih predmeta koji su bili prezentirani na izložbi *110 bisera Etnografskog Muzeja Split*.

Ivana Vuković, viša kustosica

Zbirka tradicijskog gospodarstva

U Zbirku je upisano šest novih inventarnih jedinica (riječna lađa 630:SLT;8251/1, veslo 630:SLT;8252/2, mjerice za maslinovo ulje 630:SLT;8266-8268 i muholovka 630:SLT;8269).

6.2. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

Braica, Silvio. 2020. *Klasična hrvatska četvorka +2: Wes Meets Trane*, 3-9, 12-14, 16-17, knjižica CD-a, Croatia Records

Jakšić, Ida. 2020. Jučer, danas,... sutra? Pogled 100 godina unatrag. // *Ethnologica Dalmatica*, 27, 85-94.

Meštrović, Iva. 2020. Izvješće o radu Etnografskog muzeja Split 2019. godine. // *Ethnologica Dalmatica*, 27, 159-160.

Meštrović, Iva. 2020. *Izdavačka djelatnost Etnografskog muzeja Split kroz 110 godina djelovanja*, Etnografski muzej Split, 2020.

Premuž Đipalo, Vedrana. 2020. Učenje u muzeju. // *Ethnologica Dalmatica*, 27, 95-102.

Vojnović Traživuk, B. 2019. Skulptura u Etnografskom muzeju Split. // *Anali Galerije Antuna Augustinčića* 38-39 (2018-2019), 183-202.

Vojnović Traživuk, Branka; Vuković, Ivana. Split – otvorena izložba 110 bisera Etnografskog muzeja Split. // *Vijesti iz svijeta muzeja* 121 (11. kolovoza 2020.) Dostupno na: <https://mdc.hr/hr/mdc/publikacije/newsletter/newsletter-11-8-2020/> (pristupljeno 11. veljače 2020.).

Vuković, Ivana. 2020. Ni kruha bez motike – O gospodarstvu Dalmacije kroz Zbirku tradicijskog gospodarstva Etnografskog muzeja Split. // *Ethnologica Dalmatica*, 27, 5-35.

6.4. Ekspertize

dr. Branka Vojnović Traživuk, muzejska savjetnica

- napisano je stručno mišljenje o „dalmatinskom veštitu“ na traženje Povjerenstva za nematerijalnu kulturnu baštinu pri Ministarstvu kulture RH
- pismeni odgovor na upit kustosice Helene Puhar iz Kuće Bukovac u Cavtatu kao stručno mišljenje o drvenom tronošću s naslonom koji je u njihovom fundusu, za potrebe on-line izložbe fundusa
- sudjelovanje u stručnom mišljenju vezanim za otkup slike P. Kornbeka s motivom iz Splita posredstvom dr. J. Belamarića
- pismeni odgovor na upit kolege dr. Jadrana Kalea iz Muzeja grada Šibenika o dvije slike nepoznatih autora s motivima iz Šibenika i Zlarina

Sanja Ivančić, muzejska savjetnica

- pismena ekspertiza za 25 odjevnih predmeta iz Trogira za kolegicu Danku Radić iz Pomorskog muzeja Split
- pismena ekspertiza narukvice za kolegu Božu Pejkovića
- pismena ekspertiza plisirane suknje za umirovljenu kolegicu Helgu Zglav-Martinac

Ida Jakšić, muzejska savjetnica; Maja Alujević, viša kustosica

- stranka je donijela na uvid starinski prsluk na stručnu procjenu; prsluk je terzijski rad orijentalne provenijencije (crvena čoja s aplikacijom srme) i očito ne potječe iz mjesta nalaza (Neorić), već iz istočnijeg područja, moguće i iz Makedonije, kako je detektirala kolegica Alujević; stranka je o istom pismeno upoznata

6.5. Posudbe i davanja na uvid

- za Idejni projekt za željezničko stajalište HBZ Split tvrtke HŽ Infrastruktura, u sklopu kojeg su predviđene i manje nadzemne građevine, čija fasada bi se djelomično obložila

limenim pločama s perforacijom, angažiranoj arhitektici odabrali motiv za pročelje: *Fragment čipke bisernice, Pag, poč. 20. st.*, inv.br. V/5852 (dr. S. Braica)

- za Turističku zajednicu Šestanovac izradili računalne crteže/skice muške i ženske narodne nošnje Šestanovca (dr. S. Braica)
- ustupili podatke o jataganima koje je izradio Lazo Bogdan za članak Tomislava Aralice u zborniku o Promini (dr. S. Braica)
- na upit Školske knjige iz depoa su izdvojeni predmeti s vrličkog područja (ukrasni vezeni *zvrkovi* s leđnog dijela ženskih haljetaka), u svrhu njihova fotografiranja i objave; u istu svrhu snimljena su dva predmeta izložena na privremenom postavu Muzeja (škrinja jadranskog tipa i crveni *kaparan* iz sjeverne Dalmacije); fotografije s popratnim tekstom su objavljene u brošurama *Moja likovna bilježnica 3-4* (dvije fotografije) i *Moja likovna bilježnica 7-8* (tri fotografije), koje su dio likovne mape *Umjetnost i ja* za osnovnu školu u izdanju Školske knjige (I. Jakšić, dr. S. Braica, dr. B. Vojnović Traživuk)
- dr. Jasenki Lulić-Štorić, kolegici iz Narodnog muzeja Zadar, dano je na uvid šest uokvirenih slika N. Arsenovića (630:SLT;1483-1488) radi analize prikazanih nošnji, a u svrhu rekonstrukcije arbanaške narodne nošnje (dr. B. Vojnović Traživuk)
- kolegici Darki Perko Kerum iz Muzeja grada Splita prezentirani su predmeti za obradu vune iz fundusa našega muzeja, a potom i posuđena tri predmeta (greben 630:SLT;1766 1,2 i *gargaše* 630:SLT;1762 1,2 škare za šišanje ovaca 630:SLT;740) u svrhu izlaganja na njezinoj izložbi *Nostalgija u novom ruhu*, koja se bavi djelovanjem modne kreatorice Božene Martinčević (dr. B. Vojnović Traživuk, I. Vuković)
- na zamolbu kolegice Sanje Acalije iz Muzeja grada Kaštela dostavljene su joj fotografije nošnji djevojke i žene iz Sinja, snimljene u visokoj rezoluciji (likovni prikazi iz mape „Das was verschwindet“), te fotografije dvaju vrličkih *zvrkova* – vezenog ukrasa sa ženskih haljetaka (I. Jakšić)
- održan sastanak s kolegicom Marijom Plenković, ravnateljicom Muzeja općine Jelsa, tijekom kojega su joj na uvid dane arhivske fotografije vezane za vinogradarstvo i vinarstvo; odabrane fotografije Muzej po odobrenju ravnatelja ustupa na korištenje pri osmišljavanju budućega stalnog postava jelaškog muzeja (I. Jakšić, I. Vuković)
- primljen *e-mail* upit kolegice Bojane Poljaković iz *Posudionice i radionice narodnih nošnji* iz Zagreba u vezi nošnji katoličkog stanovništva s područja Knina; u naredne dvije godine trebali bi za potrebe HKD *Napredak* iz Knina izraditi 10 kompleta ženskih i 5 kompleta muških narodnih nošnji; detaljno je pretražena građa s tog područja te je

izdvojena 31 fotografija predmeta koje su im dostavljene; također su upućeni na “Mapu narodnih nošnji Nikole Arsenovića”, gdje su objavljene četiri table s kninskim nošnjama (I. Jakšić)

- telefonski upit gđe Snježane Tonković, umirovljene kolegice iz Zavičajnog muzeja Imotski, u vezi imotskih čeonih kapica (*čepelica*) iz zbirke EMS-a; kolegica bi s njima htjela usporediti jednu *čepelicu* koja se čuva u imotskome muzeju; po pregledu *Zbirke nošnji dalmatinskoga zaleđa*, izdvojene su fotografije 16 *čepelica* i jednoga cjelovitog imotskog oglavlja, te su joj dostavljene putem *e-maila* (I. Jakšić)
- primljen *e-mail* od dr. sc. Ivica Mitrovića, docenta s odsjeka za dizajn vizualnih komunikacija Umjetničke akademije Sveučilišta u Splitu, u kojem je zatražena pomoć oko diplomskog rada studentice iz Meksika na njihovom odsjeku; za potrebe istraživanja su im potrebne reference, tj. vizualni materijali vezani za povijest zadrugarstva u Dalmaciji (vinogradarstvo, vinarstvo, maslinarstvo...), prije svega dijagrami organizacije, proizvodnje, strojeva, vizualna oprema proizvoda, plakati i sl. iz perioda 20. stoljeća do početka 90-ih godina, odnosno do pojave računalne tehnologije u pripremi za tisak; u Muzeju održan sastanak s predstavnicima splitske Akademije i dotične studentice, kako bi im pokazali i eventualno ustupili na korištenje određeni likovni materijal i arhivske fotografije; predstavljena su im naša izdanja o maslinarstvu i vinarstvu te *Brački zbornik* o zadrugarstvu otoka Brača; nakon detaljnog pregleda fotografija korištenih u katalogima relevantnih izložbi, odabrali su 26 slika na temu maslinarstva i 37 na temu vinarstva, koje su im slijedeći dan dostavljene *mailom*; od stranki je zatraženo da po završetku rada dostave točan broj iskorištenih fotografija (I. Jakšić)
- telefonski upit iz SKUD-a *Izvor* u Stanišiću u Vojvodini, u vezi nošnji pravoslavnog stanovništva sjeverne Dalmacije, s naglaskom na vezene ženske košulje; nakon detaljnog pregleda *Zbirke nošnji dalmatinskoga zaleđa*, izdvojene su fotografije predmeta za koje je zabilježeno da su pripadali pravoslavkama, te su im dostavljene *Jumbo Mailom*; naknadno je, uz pomoć kolege restauratora J. Matoša, izvršeno detaljno fotografiranje i izmjera košulje pod inv. brojem V/6792, te je poslano 26 fotografija košulje u svrhu što vjernijeg repliciranja iste (I. Jakšić)
- voditelj KUD-a *Durmitor* iz Kule u Vojvodini, putem *maila* zatražio je uvid u *Zbirku tekstila iz Bosne i Hercegovine* i mapu Vida Vuletića Vukasovića za izradu replika ženskih i muških košulja iz Hercegovine; KUD radi na projektu obnove stare tradicijske nošnje s područja Hercegovine, preciznije Trebinja, Gackoga i Bileće; nakon pomnog

pretraživanja predmeta unutar više zbirki te odabira pet uzoraka vezova, čije su inačice najbližnje traženim lokalitetima, prosljeđene su mu njihove fotografije; što se tiče mape V. V. Vukasovića, Muzej ne posjeduje cjelovitu mapu već nekolicinu fragmenata – uzoraka veza iz dotične mape, među kojima nema traženih lokaliteta (M. Alujević, dr. B. Vojnović Traživuk)

- na upit guslara iz Čapljine, poslane informacije o predmetima koji potječu iz Mostara, a koji su čuvaju u *Zbirci tekstila iz Bosne i Hercegovine*; riječ je o muškom građanskom prsluku (630:SLT;47) i ženskoj feredži (V/8433); svrha upita je prikupljanje podataka koje će eventualno dovesti do rekonstrukcije/replike tradicionalnog odijevanja spomenutog područja (I. Vuković)
- za tvrtku Dizz Concept iz Zagreba iz fototeke Muzeja pretražili, odabrali, digitalizirali i ustupili 8 fotografija etnografske tematike podbiokovskih sela u svrhu prezentacije u obnovljenom interpretacijskom centru Kaštel Kotišina, koji je realiziran unutar projekta *Revitalizacija kulturno-povijesne baštine zaseoka Kotišina* (I. Meštrović)
- na zahtjev konzervatorice Sanje Buble iz Konzervatorskog odjela u Splitu ustupljene su tri fotografije Kamila Tončića za potrebe izlaganja prigodom svečanog otvorenja obnovljene zgrade Hrvatskog doma u Splitu; secesijska zgrada Hrvatskog doma izgrađena je prema projektu ing. K. Tončića, osnivača i prvog direktora Muzeja (I. Meštrović)
- na upit novinara Nikše Margete s Radio Delte iz Metkovića pretraženo je i ustupljeno 6 fotografija proslave blagdana Sv. Duje iz prve polovice 20. stoljeća radi eventualne objave na njihovim mrežnim stranicama (I. Meštrović)

6. 8. Stručno usavršavanje

Vedrana Premuž Đipalo

- izabrana u zvanje naslovnog asistenta, Filozofski fakultet Split, Odsjek za povijest umjetnosti, obavezni kolegij – Osnove muzeologije i muzejske pedagogije

Sudjelovanje na mrežnim predavanjima, seminarima i radionicama

- mrežna radionica *Tekstil i moda: primjeri akvizicija, pohrane i prezentacije u Victoria and Albert Museum u Londonu*, predavačica dr. sc. Silvija Banić (kustosica za povijesni tekstil, Muzej Viktorije i Alberta, London), u organizaciji Muzejskoga dokumentacijskog centra, 14. srpnja 2020. (dr. B. Vojnović Traživuk, S. Ivančić, I. Jakšić, M. Alujević, I. Vuković, V. Lopušinsky-Zoković, J. Matoš, V. Ribarović)

- mrežna radionica *Stručna obrada etnografske građe*, u organizaciji Muzejskoga dokumentacijskog centra, Etnografskog muzeja u Zagrebu, Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu i tvrtke Link 2, 13. listopada 2020. (dr. B. Vojnović Traživuk, S. Ivančić, I. Jakšić, M. Alujević, I. Vuković, V. Lopušinsky-Zoković, J. Matoš)
- mrežni seminar *Imparting the narrative: Memory theory and practice in sensitive interviewing by Dr. Danie Meyer*, u organizaciji Identity On The Line, 27. svibnja 2020. (I. Vuković)
- mrežni seminar *The Intangibles of Heritage: Concept, Recording, Safeguarding*, u organizaciji UNESCO-a, 23. rujna 2020. (I. Vuković)
- mrežno događanje *Mobilnost u kulturi*, u organizaciji Desk Kreativne Europe – Kultura Hrvatska, 29. rujna (I. Vuković)
- mrežni seminar *Kreativni građani u projektima kulturne baštine*, u organizaciji Desk Kreativne Europe – potprogram Kultura i Nacionalna kontakt točka programa Europa za građane 2014-2020, 16. listopada 2020. (I. Vuković)
- mrežni seminar *Digitalizacija u kulturi*, u organizaciji Deska Kreativne Europe – potprogram Kultura Ministarstva kulture RH, 25. studenog 2020. (I. Vuković)
- mrežni seminar *Projekti kulturne suradnje u zemljama Zapadnog Balkana (EACEA/32/2019)*, u organizaciji Deska Kreativne Europe – potprogram Kultura Ministarstvo kulture RH, 12. veljače 2020. (I. Meštrović)
- mrežni seminar *Istraživački podaci – što s njima?*, u organizaciji Srca – hrvatskog nacionalnog RDA čvora u suradnji sa Sveučilišnom knjižnicom Rijeka, Sveučilišnom knjižnicom u Splitu, Gradskom i sveučilišnom knjižnicom Osijek te Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom u Zagrebu, 25. svibnja 2020. (I. Meštrović)
- mrežni seminar *Open peer review or how to enhance trust in peer review*, u sklopu obilježavanja *Peer Review Week-a*, a kojega organiziraju hrvatski ogranak EASE-a i Udruga ZNAK, 23. rujna 2020. (I. Meštrović)
- sudjelovanje na virtualnoj konferenciji *Knjižnice u doba krize* koja se organizira u okviru 45. Skupštine Hrvatskoga knjižničarskog društva, od 7. – 10. listopada 2020. godine (I. Meštrović)
- mrežno predavanje *Evaluacija u kontekstu razvoja publike u muzeju*, predavačica dr. sc. Željka Miklošević sa Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu, u organizaciji Muzejskog dokumentacijskog centra u Zagrebu, 19. listopada 2020. (I. Meštrović)

- mrežni stručni skup *Novo knjižničarsko nazivlje!*, predavačice prof. dr. sc. Daniela Živković sa Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i dr. Sanja Brbora predsjednica Društva knjižničara u Splitu, u organizaciji Komisije za knjižničarsko nazivlje HKD-a i Programsko-organizacijskog odbora skupa, 29. rujna 2020. (I. Meštrović)

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Stručni djelatnici Muzeja nastavili su s dobrom praksom suradnje s kolegama iz drugih muzejskih ustanova, udrugama, studentima, znanstvenicima pojedincima, školama, KUD-ovima, medijima, entuzijastima, ljubiteljima etnografske baštine i drugima.

- pismeni odgovor na upit o motivu kuće na drvenim škrinjama jadranskog tipa (dr. B. Vojnović Traživuk)
- višekratnim mail kontaktima odgovorili na upit iz Slovenije o slikama Ludviga Kube (dr. B. Vojnović Traživuk)
- odgovor na upit o *svići na karbid* (dr. B. Vojnović Traživuk)
- odgovor na upit o brošu secesijskog tipa (S. Ivančić)
- na upit kolegice Nore Kuluz iz Gradskog muzeja Makarske pružili stručni savjet pri rekonstrukciji makarske građanske odjevne kompozicije (muškog i ženskog kompleta) za starogradski ples *tempet* (S. Ivančić)
- odgovorili na upit stranke o bijeloj košulji i *gaćama* muške splitske nošnje (S. Ivančić)
- kolegi Igoru Jakšiću ponudili prijedlog za temu kolumne *Ulice Splita* Dalmatinskog portala (S. Ivančić)
- odgovor na upit o čipki tehnike izrade *Punto in aria* (S. Ivančić)
- posjetili obiteljsku kuću Šperac u Splitu vezano uz ponudu otkupa ženskog odjevnog predmeta (suknje); nakon fotografiranja iste ponuda je upućena kolegici Sanji Acalija iz Muzeja grada Kaštela, koji ju je otkupio (S. Ivančić)
- studentica likovnih umjetnosti iz Mainza u Njemačkoj (porijeklom iz Omiša), putem telefona raspituje se o starinskim maramama i načinu njihova vezivanja na glavi; dogovoreno je da prvom prilikom osobno dođe u Muzej kako bismo precizirali što je točno zanima, upoznali je s relevantnom literaturom i likovnim prikazima oglašava te joj eventualno pomogli u nabavci marame (I. Jakšić)
- kolegica iz Arheološkog muzeja Split, Ika Prpa-Stojanac, prigodom posjeta našem muzeju raspituje se o tkaljama u okolici Splita, od kojih bi za vlastite potrebe učila tkati na tkalačkom stanu; upućena je na kolegicu Sanju Acaliju iz Muzeja grada Kaštela,

znajući da je ona u kontaktu s tkaljom u Kaštel Kambelovcu, voljnom podijeliti znanje (I. Jakšić)

- primljen upit iz *Posudionice i radionice narodnih nošnji iz Zagreba* o oglavlju udatih žena srednjih Poljica; upućeni su na prikaze iz relevantne literature (I. Jakšić, I. Meštrović)
- posredstvom umirovljene kolegice iz Muzeja grada Splita, Helge Zglav-Martinac, obratila nam se stranka s upitom o tkalačkim stanovima za osobne potrebe; ustupljen joj je kontakt broj kolegice Sanje Acalije, jer smatramo da bi joj ona svakako bila od pomoći kad je u pitanju tema tkanja (I. Jakšić, S. Ivančić)
- primljen *mail* od studentice iz Brazila, brazilsko-talijansko-poljsko-hrvatskog podrijetla, koja se zanima za hrvatsku narodnu nošnju, preciznije vez i čipku, što bi joj bila tema budućeg magistarskog rada; potražuje digitalno dostupnu literaturu; u odgovoru joj je poslana preporučena literatura koja je dostupna na portalu hrcak.srce.hr, te fotografirane stranice knjige *Croatian Folk Culture*, koje se odnose na tradicijsko čipkarstvo; studentica je aplicirala za stipendiju za učenje hrvatskoga jezika u Republici Hrvatskoj od Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan RH; u slučaju pozitivnog rješenja, boravila bi u Hrvatskoj od ožujka do lipnja 2021. godine, u kojem razdoblju planira i posjetiti hrvatske etnografske muzeje (I. Jakšić)
- višekratna stručna savjetovanja dvjema studenticama Filozofskog fakulteta u Splitu za seminar kolegija Pedagogija i medijacija; studentice su također višekratno sudjelovale na muzejskim radionicama prilikom čega ih se upoznavalo s radom muzejskog pedagoga (V. Premuž Đipalo)
- davanje savjeta kolegici Vani Ribarović, povremene kontrole tijekom konzervatorskih radova na predmetima koje sanira (marame, ženske kapice, *kaparan*, *kurtin*) i pomoć kod izrade konstrukcije krojnih dijelova ženskog haljetka dugih rukava – *kurtina* (V. Lopušinsky-Zoković)

6.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

Urednički poslovi

- Časopis *Ethnologica Dalmatica* vol. 27 (glavni urednik Silvio Braica)
- Časopis *Ethnologica Dalmatica* vol. 27 na portalu Hrčak (urednica Iva Meštrović)

Na portalu Hrčak objavljeni su puni tekstovi 6 radova iz 27. broja časopisa *Ethnologica Dalmatica*. Uz sve su tekstove pridruženi metapodaci, ključne riječi i sažeci na hrvatskome i engleskom jeziku.

Statistika posjećenosti časopisa *Ethnologica Dalmatica*: 331.443 posjeta

Dostupno na: <https://hrcak.srce.hr/ethnologica-dalmatica>

Recenzije knjiga i članaka

- *Apostoli sv. Filip i Jakov Alfejev u hrvatskoj kulturnoj baštini i europskom kontekstu*, časopis *Croatica et Slavica Iadertina* (dr. S. Braica)
- *Narodne nošnje na fotografijama Julija Kempfa i "Ateliera Wollner" početkom 20. stoljeća*, časopis *Etnološka istraživanja* 25 (dr. S. Braica, dr. B. Vojnović Traživuk)
- uvodni komentar/recenzija brošure *Voda iz kamena* autora Markice Vuice, Udruga za promicanje zaštite prirodne i kulturne baštine Neretve *Baštinik*, 2020. (M. Alujević)

Recenzije – ostalo

- *Vinogradarska zbirka, Pitve. Muzeološka koncepcija* (dr. S. Braica)

6.13. Ostalo

I. Vuković

- početkom 2020. godine imenovana je matičarkom druge razine u Vijeću za etnografske muzeje; budući da je prema *Pravilniku o načinima i mjerilima za povezivanje u Sustav muzeja RH* (čl.19.) obveza Vijeća za matičnu djelatnost donijeti *Uputstva za provođenje matične djelatnosti*, tijekom protekle godine se putem elektroničke pošte najviše diskutiralo o pozicijama predviđenima Uputstvima: odredbama o sastavu stručnih tijela i komisija, kriterijima za utvrđivanje stanja muzeja, načinima pružanja stručne pomoći, pristupima zaštiti građe te koordinaciji rada muzeja i zbirke iste vrste; otvorena je tema procjene muzejske građe, o čemu su matičari prve i druge razine raspravljali putem elektroničke pošte
- rad na pisanju i pripremi publikacije o zbirci tradicijskog gospodarstva EMS-a

dr. S. Braica

- priprema knjižice i produkcija glazbenog materijala na CD-u *Wes Meets Trane*

V. Premuž Đipalo

- rad *Predi predi hći moja: vodič za djecu kroz Zbirku Proizvodnja tekstila, odjeće i obuće, odijevanje i osobni predmeti – vodič za djecu Etnografskog muzeja Istre*, prikaz, predan u tisak za časopis *Vijesti muzealaca i konzervatora*

dr. B. Vojnović Traživuk

- revidiran tekst *Tekstilno rukotvorstvo u Dalmaciji* s fotografijama za objavu u Muzejskom časopisu

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

9.1. Izložbe postavljene u prostoru Muzeja

- izložba EMZ i Ministarstva kulture RH *Hrvatska nematerijalna kulturna baština na UNESCO-vim listama*, do 4. ožujka
- izložba Arheološkog muzeja u Splitu *Salona iza Porta Andetria. Arheološka istraživanja u Ulici Stjepana Radića u Solinu*, od 13. ožujka do 30. lipnja
- izložba EMS *110 bisera Etnografskog muzeja Split*, od 3. srpnja do 9. studenoga
- izložba EMS i EVO RUKA *Jazz velikani u Etnografskom*, autor Davor Hrvoj, od 27. kolovoza do 30. rujna 2020.
- izložba EMS *Izdavačka djelatnost Etnografskog muzeja Split kroz 110 godina djelovanja*, autorica Iva Meštrović, od 16. prosinca do daljnjega

9.2. Izložbe Muzeja postavljene u drugim prostorima

- izložba EMS *Slatko je, med nije; grko je, pelin nije*, autorice Ida Jakšić i Ivana Vuković, Stella Croatica, Klis, do 23. studenoga
- izložba EMS *Etnografski opus fotografa Stühlera – Izložba fotografija Dragutina (Karla) Stühlera iz Etnografskog muzeja Split*, autorice Branka Vojnović Traživuk i Iva Meštrović, Narodni muzej Zadar – Kneževa palača, od 12. do 26. ožujka

Prikaz izložbi Muzeja

Naziv izložbe: *Etnografski opus fotografa Stühlera – Izložba fotografija Dragutina (Karla) Stühlera iz Etnografskog muzeja Split*

Mjesto održavanja i prostor: Narodni muzej Zadar – Kneževa palača

Vrijeme trajanja: 12. – 26. ožujka 2020.

Autor(i) stručne koncepcije: dr. Branka Vojnović Traživuk, Iva Meštrović

Autorica likovnog postava: Branka Vojnović Traživuk

Opseg (broj eksponata): 30 panoa

Vrsta: etnografska, umjetnička, edukativna, informativna, samostalna

Tema (kratak opis):

Dragutin (Karlo) Stühler je jedan od najboljih splitskih fotografa koji je djelovao od oko 1920. do 1953. godine. Dosada je bio poznat kao reportažni fotograf koji je bilježio važne trenutke iz života grada Splita, njegove spomenike i vedute.

Ova izložba prezentira drugu, manje poznatu dimenziju njegova rada vidljivu na fotografijama nastalim u ruralnim prostorima Dalmacije od 1935. do 1953. godine. One su privukle našu pozornost na dvojak način; kao zorni dokumenti koji su svojevrsne etnografske bilješke o načinu života dalmatinskog seljaka u to vrijeme, te kao pokazatelji Stühlerova fotografskog majstorstva.

Izložbom je predstavljeno oko 30 fotografija u velikom formatu koje su izdvojene iz njegova opusa što se čuva u Etnografskom muzeju Split, a sadrži oko 1500 snimaka koji su u novije vrijeme digitalizirani.

Prigodom otvorenaja autorice su pripremile ppt prezentaciju. Prvo je dr. Branka Vojnović Traživuk pripremila izlaganje pod naslovom *Stühler i Koludrović na otoku Pagu 1953. godine*. U izlaganju se osvrnula na terensko putovanje na Pag 1953. godine na kojem su, uz zadarske muzealce, sudjelovali fotograf Stühler i tadašnja direktorica Muzeja Aida Koludrović. Povod putovanju bila je svečanost obilježavanja 510. obljetnice grada Paga. Uz prisustvovanje svečanostima Stühler i Koludrović pozorno prate folklorne sadržaje i prigodnu izložbu. Također su planirali ispitati teren, nabaviti predmete za Muzej i snimiti etnografsku građu na licu mjesta. Za vrijeme boravka na Pagu Stühler Stuhler snima oko 100 fotografija (arhitektura, folklorni plesovi, paške nošnje, ribarski motivi, tipični motivi i ljudi, vedute) uz presnimavanje starih fotografija. Među fotografijama nalazi se i nekoliko snimljenih na zadarskoj tržnici. Prezentacijom je prikazano 50-ak snimljenih fotografija.

Digitalizacija Stühlerovih fotografija u fototeci Muzeja naslov je izlaganja Ive Meštrović u kojem se osvrnula na provedbu, rezultate i perspektive digitalizacije Stühlerovih fotografija u fototeci Muzeja, koje je provedeno unutar višegodišnjeg projekta *Digitalizacija fotografija i negativa EMS-a* (2008.-2011.). Projekt je podržan od Ministarstva kulture RH i realiziran u okviru projekta *Hrvatska kulturna baština*. Odvijao se u dvije faze, koje su uključivale: pripremu građe za snimanje, digitalno snimanje, stvaranje metapodataka, oblikovanje digitalne zbirke, unošenje i obrada podataka u programu S++ za obradu sekundarne dokumentacije. U prvoj fazi Projekta digitalizirano je oko 1500 fotografija/negativa splitskog fotografa Dragutina (Karla) Stühlera. Među važnijim rezultatima Projekta navela je: da je digitalizacijom Stühlerovih fotografija u fototeci Muzeja ostvarena višestruka korist u vidu objedinjavanja ukupne fotografske građe ovog autora, cjelovite obrade u programu za vođenje sekundarne

dokumentacije, pripreme izložbe i kataloga, davanja na uvid i korištenje na zahtjev; od dva osnovna cilja digitalizacije (zaštita izvornika i omogućavanje pristupa njegovim digitalnim inačicama), prvi je ispunjen u cijelosti, a drugi tek djelomično, izabrane jedinice digitalizirane građe predstavljena su na portalu *Kultura.hr* sa osnovnim informacijama i upućivanjem na mrežne stranice ustanove; mrežne stranice Muzeja, koje su primarno sučelje prema današnjim korisnicima, pripadaju prvoj generaciji mrežnih stranica i ne zadovoljavaju kriterije *online* prezentacije baštinske građe, pristup cjelovitoj Zbirci, kreiranoj na primarnoj kataloškoj razini (sadrži digitalne preslike izvornika sa pridruženim osnovnim informacijama), moguć je jedino lokalno, u bazi podataka koja se pretražuje u ustanovi. Kako postignuti rezultati ovoga projekta većinom pripadaju tradicionalnim oblicima komuniciranja kao sljedeći ciljevi ovoga, ali i budućih projekta digitalizacije, nameću se razvoj digitalnih zbirki i proizvoda, omogućavanje *online* pristupa digitalnom sadržaju te komuniciranje širokom krugu korisnika.

Korisnici: svi

Naziv izložbe: *110 bisera Etnografskog muzeja Split*

Mjesto održavanja i prostor: Etnografski muzej Split, Severova 1

Vrijeme trajanja: 3. srpnja – 9. studenog 2020.

Autor idejne koncepcije: dr. Silvio Braica

Autor(i) stručne koncepcije: dr. Silvio Braica, dr. Branka Vojnović Traživuk, Sanja Ivančić, Ida Jakšić, Maja Alujević, Ivana Vuković

Autor(i) likovnog postava: Volga lopusinsky-Zoković, Jerko Matoš, Vana Ribarović

Vrsta: etnografska, edukativna, informativna, skupna

Tema (kratak opis):

U Etnografskom muzeju Split 3. srpnja 2020. godine postavljena je izložba *110 bisera Etnografskog muzeja Split*. Tim nazivom obilježava se 110. godišnjica osnutka ovoga Muzeja. Poštujući tadašnje preporuke o izbjegavanju okupljanja većeg broja ljudi zbog pandemije COVID-a 19, izložba je otvorena na rođendanski datum bez uzvanika, u uskom krugu djelatnika i prijatelja Muzeja.

Postavljena je u prizemlju izložbenog prostora Muzeja na način da je fundus od preko 20 000 predmeta razvrstanih u 23 zbirke, predstavljen odabirom predmeta iz 16 zbirki.

Na inicijativu ravnatelja Muzeja dr. sc. Silvija Braice, naglasak se želio staviti na sakupljačku djelatnost Muzeja koja je i bila poticaj njegova osnutka daleke 1910. godine iz zbirke Obrtne škole. Uz promjenjivu dinamiku, ta je djelatnost svojevrsna stalnost u radu Muzeja od njegova osnutka sve do današnjih dana. Premda su predmeti u počecima bili uglavnom sakupljeni prema

njihovim estetskim vrijednostima, danas u njima iščitavamo slojevita kulturna značenja. Također, svaka je akvizicija priča za sebe. Kroz nju doznajemo ne samo o predmetima, njegovim izrađivačima i korisnicima, kontekstu prije muzejskog života, već analizom fundusa možemo iščitavati i interpretirati neke šire okolnosti vremena.

Usko gledano, ova izložba nema istaknuto autorstvo. Zadatak i sloboda svakog kustosa/ice bio je da na temelju samostalno odabranog kriterija izdvoji nekoliko predmeta zbirke koju vodi te njihovu interpretaciju ponudi u izložbi. Koncept izložbe, kako je vidljivo, nije homogen. Upravo suprotno, heterogenost je postala njezina idejna zamisao koja je rezultirala šarolikošću odabranih predmeta i razigranošću postava, što odražava narav građe Muzeja. Predstaviti ćemo neke od zastupljenih zbirki. *Zbirka tradicijskog gospodarstva* je, primjerice, predstavljena s pet predmeta (parangal, turanj, *škare* za šišanje ovaca, *češalj* za branje maslina i *dikela*) koji simbolično predstavljaju pet tradicijskih gospodarskih grana od kojih je stanovništvo Dalmacije živjelo prije industrijalizacije i razvoja masovnog turizma.

Za razliku od toga, sa dva vjenčana kompleta iz Splita iz *Zbirke jadranskih nošnji* pribavljena u 21. stoljeću željela se naglasiti recentna sakupljačka praksa. *Zbirka glazbala*, pak, predstavljena je jednom od najstarijih lijericica u Hrvatskoj koja je ručno izrađena od drva masline i smreke dok je iz *Likovne zbirke* izložena novija *Ptica*, bojana drvena skulptura koju je izradila samouka kiparica Sofija Naletilić *Penavuša* iz Širokog Brijega. Ova skulptura predstavlja novi smjer razvoja likovne zbirke prema hrvatskoj naivi, a mi ćemo dodati, podsjećajući kustose na potrebu za stalno promišljanje o sakupljačkoj politici Muzeja.

Izložba *110 bisera Etnografskog muzeja Split* planirana je u sklopu proslave obljetnice Muzeja, zajedno sa simpozijem koji je, nažalost, morao biti odgođen.

Korisnici: svi

Naziv izložbe: *Izdavačka djelatnost Etnografskog muzeja Split kroz 110 godina djelovanja*

Mjesto održavanja i prostor: Etnografski muzej Split, Severova 1

Vrijeme trajanja: 16. prosinca 2020. do daljnjega

Autor(i) stručne koncepcije: Iva Meštrović

Autor(i) likovnog postava: Volga lopušinsky-Zoković

Opseg: 280 jedinica građe

Vrsta: retrospektivna, povijesna, edukativna, informativna

Tema (kratak opis):

U izložbenom prostoru Etnografskog muzeja Split je u srijedu, 16. prosinca 2020. godine, otvorena izložba *Izdavačka djelatnost Etnografskog muzeja Split kroz 110 godina djelovanja*

autorice više knjižničarke Ive Meštrović. Svečanog otvorenja zbog postroženih epidemioloških mjera nije bilo. Izložbu se može pogledati do 23. travnja 2021. godine.

U srpnju 2020. godine navršilo se 110 godina od osnutka Muzeja. To je bio jedan od poticaja pri odabiru teme i osmišljavanju prateće izložbe, putem kojih će se užoj stručnoj, ali i široj javnosti predstaviti dugogodišnja izdavačka djelatnost ove ustanove. S druge pak strane, činjenica da se ovoj temi do sada nije pristupilo cjelovito, bila je razlogom da ju se obradi u mjeri koju zaslužuje. Uzimajući u obzir brojne unutarnje i vanjske čimbenike koji utječu na muzej kao organizaciju, u provedenom istraživanju o izdavaštvu Muzeja u razdoblju od 1910. – 2020. prepoznata su tri razvojna razdoblja: Prvo razdoblje (1910. – 1944.), Drugo razdoblje (1945. – 1990.) i Treće razdoblje (1991. – 2020.).

Izložba se sastoji od četiri izložbene cjeline. U prve tri izložene su najznačajnije publikacije pojedinog razdoblja. Jedinice su kronološki razvrstane prema vrstama unutar triju grupa (publikacije, promotivni materijal, ostala građa). U četvrtoj izložbenoj cjelini, uvažavajući podjelu muzejskih izdanja prema korisnicima kojima su namijenjene, predstavljeni su primjeri publikacija Muzeja namijenjenih širokoj publici.

Izložbu prati opsežni i bogato ilustrirani katalog. Ovom publikacijom se, između ostaloga, željelo odati priznanje svim djelatnicima Muzeja i vanjskim suradnicima koji su u proteklom 110-godišnjem razdoblju na bilo koji način sudjelovali i time doprinijeli izdavačkoj djelatnosti ustanove. Izložba i prateći katalog nastali su prvenstveno kao rezultat autoričinog rada, ali i u suradnji s djelatnicima Muzeja i vanjskim suradnicima. Kolegica dr. Branka Vojnović Traživuk pružila je pomoć kroz učestale razgovore o raznim pitanjima vezanim uz djelovanje Muzeja te prijedloge za oblikovanje teksta kataloga. Ista je pomogla u identifikaciji i obradi plakata u izdanju Muzeja, kao i njihovom komponiranju u izložbenom prostoru. Najznačajniju savjetodavnu pomoć pružila je mr. Snježana Radovanlija Mileusnić, knjižničarska savjetnica i voditeljica knjižnice MDC-a u Zagrebu, čiji su komentari i prijedlozi na poslani rukopis značajno utjecali na poboljšanje konačnoga rada. Muzejska savjetnica Ida Jakšić izvršila je korekturu teksta kataloga. Fotografije objavljene u katalogu izložbe rad su stalnog muzejskog suradnika, fotografa Branka Bralića, dok je grafičko oblikovanje kataloga rad Josipa Rajevića iz splitskog Studija 9.

9.3. Izložbe u pripremi

dr. S. Braica

Priprema knjige/kataloga autora Gorana Borčića *Jatagani, noževi i bodeži Osmanskog carstva iz EMS* za izložbu planiranu početkom svibnja 2021. godine: 967 snimaka jatagana (JPG i

TIFF), autorski tekst kataloga, tekst Predgovora, prijevod natpisa s arapskog, prijevod sažetka teksta, lektura teksta, dizajn kataloga, restauracija 10 jatagana.

dr. B. Vojnović Traživuk

Nakon usmenih dogovora upućen pismeni prijedlog ravnateljici Muzeja grada Splita Branki Brekalo i to najprije ideju, a potom razrađeni plan izložbe skulptura Petra Smajića uz predmete tradicijskoga drvorezbarstva iz Dalmatinske zagore iz fundusa EMS; razgovor s Nelom Žižić, kustosicom Muzeja grada Splita, o budućoj izložbi Smajića i tradicijskog drvorezbarstva – dogovoren zajednički rad.

S. Ivančić, muzejska savjetnica

Od listopada 2020. pripreme za 3. izdanje izložbe *Povismo i sukno – evo nas doma!* koja će se postaviti u Muzeju grada Kaštela. Ova izložba se nadovezuje na izložbu *Povismo i sukno – kaštelansko tradicijsko ruho*, ostvarenu 2015. godine kao rezultat višegodišnje suradnje Etnografskog muzeja Split i Muzeja grada Kaštela. Izložba je monografski prikaz tradicijskog odijevanja na prostoru Grada Kaštela, a prati je i virtualni prikaz. Autorice izložbe su Sanja Acalija (MGK) i Sanja Ivančić (EMS).

10. IZDAVAČKA DJELATNOST

10.1. Tiskovine

- Vujanović, Miljenko. 2020. *Pagarešto : igre iz mladosti*. 2. dopunj. izd., Etnografski muzej Split
- Meštović, Iva. 2020. *Izdavačka djelatnost Etnografskog muzeja Split kroz 110 godina djelovanja*, Etnografski muzej Split, katalog izložbe
- Plakat izložbe *Izdavačka djelatnost Etnografskog muzeja Split kroz 110 godina djelovanja*
- Časopis *Ethnologica Dalmatica*, vol. 27

10.2. Elektroničke publikacije

Časopis *Ethnologica Dalmatica* vol. 27

Dostupno na Hrčku: [Ethnologica Dalmatica, No. 27, 2020 \(srce.hr\)](http://www.srce.hr)

Pozivnica izložbe *Etnografski opus fotografa Stühlera – Izložba fotografija Dragutina (Karla) Stühlera iz Etnografskog muzeja Split*

Plakat i pozivnica izložbe *Izdavačka djelatnost Etnografskog muzeja Split kroz 110 godina djelovanja*

Plakat i pozivnica izložbe *110 bisera Etnografskog muzeja Split*

Plakat *Etnografski muzej Split 110: 1910-2020.*

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

Vedrana Premuž Đipalo, viša muzejska pedagoginja

Vodstva i radionice

- održane 23 radionice: *Kakav krasan nakit, Oslikaj svoju torbu, Čipka u gratažu, Pogodi tko sam, Odjeća u prošlosti, Glinene majstorije*

- održano 26 vodstava

Broj posjetitelja na vodstvima i radionicama: 747 učenika

Radionice: 697 učenika

Vodstva (bez radionice): 50 učenika

dr. B. Vojnović Traživuk, muzejska savjetnica

- vodstvo djece III.razreda iz osnovne škole u Omišu kroz muzejski postav

- vodstvo kroz muzejski postav budućim turističkim vodičima (ASPIRA)

M. Alujević, viša kustosica

- stručno vodstvo za polaznike Visok škole za menadžment – *Aspira* u svrhu polaganja stručnog ispita za turističke vodiče (u dva navrata)

- vodstvo po postavu za dječji vrtić Brnistra – DV Cvit Mediterana iz Splita

- vodstvo po postavu za 3. r. OŠ Strožanac

- vodstvo po postavu, dječji vrtić Smokvica iz Kaštel Kambelovca

- vodstvo po postavu za 3. razred OŠ Ravne njive Split

- stručno vodstvo za grupu djece i voditelja OŠ Lučac i njihovih gostiju iz Grčke, Cipra, Portugala, Turske i Španjolske, u sklopu Erasmus projekta *European Food Adventures*, koji promovira zdrav način života i prehrane, svijest o važnosti i očuvanju nacionalne kulture i tradicije, bolje upoznavanje Europske unije i europske kulturne baštine (M. Alujević, I. Jakšić)

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

Posjet novinarkae *Slobodne Dalmacije* Jasmine Parić u svrhu objave članka o jubilarnoj izložbi. Novinarka je detaljno upoznata sa sadržajem izložbe od strane ravnatelja i pojedinih sudjelujućih kustosica (Vuković, Alujević, Jakšić). Članak je objavljen 23. rujna 2020.

Objave na Facebook stranici Muzeja

Proteklu, 2020. godinu pamtit ćemo po pandemiji bolesti COVID-19 koja je značajno utjecala na način razmišljanja i funkcioniranja svjetskih, ali i hrvatskih muzeja. U razdoblju privremenog zatvaranja za javnost i prelaska na rad od kuće, muzeji su glavninu svojih aktivnosti preusmjerili na već postojeće ili potpuno nove digitalne oblike komuniciranja s javnošću. Etnografski muzej Split je u ovom razdoblju svoju komunikaciju s korisnicima preusmjerio na profil otvoren na Facebooku. Stručni djelatnici su u razdoblju od 22. ožujka do 30. svibnja ukupno objavili 84 priloga (odnose se uglavnom na obavijesti o aktivnostima, tekstualne priloge o etnografskim temama, običaje uz blagdane, slikovne i video priloge te poveznice). Ukupno je zabilježeno 67.729 posjeta. Autori objava su: Silvio Braica, Branka Vojnović Traživuk, Sanja Ivančić, Ida Jakšić, Maja Alujević, Vedrana Premuž Đipalo, Ivana Vuković, Iva Meštrović.

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

dr. S. Braica

- *Veliki judi*, TV Jadran, 11. srpnja
- *Osvrt*, TV Jadran, 2. prosinca
- Mladen Mazur. *Splitski jazz danas*, Jazz ad libidum, Vijenac, 3. prosinca, str. 24
- Davor Hrvoj. *Duhovni sljedbenici jazz gurua – st. Johna Coltranea*, Novi List, 20. prosinca, prilog Mediteran, str. 4-5

I. Meštrović

Intervju s novinarkom Mreže TV Split Anamarijom Alebić povodom otvorenja izložbe *Izdavačka djelatnost Etnografskog muzeja Split kroz 110 godina djelovanja*, prilog je emitiran u emisiji Vijesti, 16. prosinca 2020. u 18.00 sati

12.3. Predavanja

V. Premuž Đipalo

Na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta u Splitu održano je pet predavanja u okviru kolegija Osnove muzeologije i muzejske pedagogije, prosinac 2020.:

- *Zvanje muzejskog pedagoga/inje*
- *Razvoj muzejske pedagogije i primjeri iz opće muzejske prakse*
- *Edukacija u Etnografskom muzeju Split*
- *Uloga muzejskog pedagoga/inje u pripremi izložbe*
- *Uloga muzejskog pedagoga/inje u izradi stalnog postava*

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Muzej je u 2020. godini ukupno posjetilo 8.286 osoba (od čega naplaćenih ulazaka 5.137, dok ih je 3.149 s besplatnim ulazom).

Izložbu Muzeja *Slatko je, med nije; grko je, pelin nije* na gostovanju u prostoru Stelle Croatice u Klisu posjetilo je 6.000 osoba.

TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDVOJENE ZBIRKE I LOKALITETI	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE I DRUGI PROGRAMI	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	UKUPNO	UKUPAN BROJ POSJETITELJA
ODRASLI (pojedinačni posjet)	50		6,000	3,092	3,142		149	3,000		3,149	6,291
KARTA S POPUSTOM POJEDINAČNI POSJET (djeca, mladi, umirovljenici,...)	376				376					0	376
GRUPE - odrasli (broj osoba)					0					0	0
GRUPE - predškolski uzrast (broj osoba)					0	48				48	48
GRUPE - osnovna škola (broj osoba)	22				22	100				100	122
GRUPE - srednja škola (broj osoba)					0					0	0
GRUPE - studenti (broj osoba)	788				788	82				82	870
OSOBE S POSEBNIM POTREBAMA (broj osoba)					0					0	0
OBITELJSKA ULAZNICA (broj osoba)					0					0	0
STRANI TURISTI (pojedinačno i grupno)	579				579					0	579
BESPLATAN ULAZ (od ukupnog broja)					0					0	0
UKUPNO:	1,815	0	6,000	3,092	4,907	230	149	3,000	0	3,379	8,286

16. OSTALE AKTIVNOSTI

Nagrade

Knjiga *Splitski krnjevali* autora Gorana Borčića, a u izdanju Muzeja, osvojila za godišnju nagradu Hrvatskog muzejskog društva u kategoriji za provedeni istraživački rad koji je rezultirao stručnom publikacijom, 16. listopada 2020.

Upravno vijeće

Tijekom 2020. godine održano je 10 sjednica Upravnog vijeća Muzeja.

Sindikata

Muzej je 29. studenog 2020. osnovao Podružnicu Hrvatskog sindikata djelatnika u kulturi Etnografskog muzeja Split.